

7/6657

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĐI
Güvenlik İőleri Genel Müdür Yardımcılığı

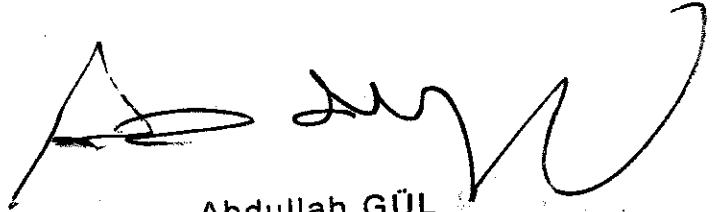
Sayı : 407.11/2005/GİGY/271845
Konu : Soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐINA

İlgi: 14.06.2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-11860 sayılı yazıları

Hatay Milletvekili Sayın Mehmet Eraslan'ın 7/6657 Esas No'lu yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Abdullah GÜL
Dışışleri Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı

Ek: Soru önergesi yanıtı

**HATAY MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET ERASLAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ**

SORULAR:

- 1) Sözde Ermeni soykırım iddialarıyla ilgili olarak hangi devletler yetkili organlarında karar almışlardır? Kararların tarihlerini ve metinlerini açıklarmısınız?
- 2) Kararların alınma sürecinde ve sonrasında, somut nitelikte herhangi bir diplomatik girişimde bulunulmuş mudur? Bulunulmuş ise, bu girişimlerin kapsamı ve sonucu ne olmuştur?
- 3) Bu konuda Türkiye'nin gösterdiği performansı yeterli buluyor musunuz? Bundan sonraki eylem planınız nedir?

YANITLAR:

Arjantin, Almanya, Belçika, Fransa, Hollanda, İsveç, İsviçre, İtalya, Kanada, Lübnan, Rusya Federasyonu, Slovakya, Uruguay, Yunanistan, Polonya ve Kıbrıs Rum Yönetimi parlamentolarında sözde Ermeni soykırımına ilişkin karar ve açıklamalar kabul edilmiştir. Söz konusu karar ve açıklamaların kabul edildiği tarihler ile özet metinlerini içeren bir not ekte sunulmuştur.

Sözde Ermeni soykırımının tanınmasını sağlamak amacıyla ulusal ve yerel parlamentoların gündemine getirilen karar tasarılarının kabulünü önlemek amacıyla Bakanlığımızca ve ilgili dış temsilciliklerimizce her düzeyde yoğun diplomatik girişimler yapılmaktadır. Bu bağlamda genel olarak aşağıdaki girişim ve faaliyetler gerçekleştirilmektedir.

- Tüm Büyükelçiliklerimiz ve diğer diplomatik temsilciliklerimiz Ermeni soykırımı iddialarına karşı akredite bulundukları ülkelerdeki faaliyetleri yakından takip etmeleri ve bu yönde bir gelişmeden haberdar oldukları takdirde önlemesi için resen girişimde bulunmaları hususunda talimatlandırılmışlardır.
- Böyle bir gelişme bilgimize ulaştığı zaman ilgili ülkenin Ankara'daki Büyükelçisi Bakanlığa davet edilerek bu girişimin doğuracağı sakıncalar anlatılmaktadır.
- Kararın gündeme geldiği parlamentonun önemine göre Sayın TBMM Başkanı, Sayın Başbakan, Sayın Bakan veya TBMM Dışişleri Komisyonu Başkanı, Dostluk Grupları Başkanları tarafından karşıtlarına mektup gönderilmektedir. Konunun aciliyet arzemesi halinde Sayın Başbakanımız veya Bakanımız muhatapları ile telefon görüşmeleri de gerçekleştirebilmektedirler.
- İlgili ülkedeki Büyükelçimiz, mümkün olduğu kadar çok sayıda siyasi şahsiyetle görüşerek, böyle bir kararın kabulünün yaratabileceği sakıncaları muhataplarının dikkatine getirmektedir.

- Türk işadamları, muhataplarından konuya ilişkin görüşlerimizi ülkelerindeki siyasi şahsiyetlere iletmelerini istemektedir.

Bütün çabalarımıza karşı parlamentolarında sözde Ermeni iddialarına ilişkin açıklama veya kararların kabul edildiği ülkelere karşı ise aşağıdaki çerçevede tepki gösterilmektedir:

- Bakanlığımızca bir açıklama yayınlanarak karara karşı tepkimiz ortaya konmakta ve bu tür girişimlerin ortaya çıkaracağı olumsuz sonuçlara dikkat çekilmektedir.
- İlgili ülkenin Büyükelçisi Bakanlığa davet edilerek karardan duyduğumuz hoşnutsuzluk bildirilmektedir.
- Kararın niteliğine göre Sayın TBMM Başkanı, Sayın Başbakan, Sayın Bakan veya TBMM Dışişleri Komisyonu Başkanı, Dostluk Grupları Başkanları karşıtlarına mektup göndererek karardan duyduğumuz rahatsızlığı bildirmektedirler.
- İlgili ülke ile ikili ilişkilerimiz gözden geçirilerek bazı üst düzey ziyaretler ertelenmekte, iptal edilmekte veya çeşitli konularda yapılması planlanan bazı ortak faaliyetler iptal edilmektedir. Duruma göre, başka yaptırımlar da sözkonusu olabilmektedir.

Bakanlığımız ve dış temsilciliklerimizce Ermeni meselesi hakkındaki gerçeklerin anlaşılması amacıyla çok yönlü çalışmalar yürütülmektedir. Ermeni iddialarını çürüten çok sayıda yayın hazırlanarak, dış temsilciliklerimiz aracılığıyla yurtdışındaki siyasi karar mercilerine, parlamento üyelerine, akademisyenlere, gazetecilere, üniversitelere, kütüphanelere, diğer ilgili kişi ve kurumlara iletilmektedir. Uzman ve uluslararası saygınlığa sahip yerli ve yabancı akademisyenler tarafından konuya ilişkin olarak yazılan kitap ve makaleler de ilgili çevrelere dağıtılmaktadır. Ermenilerinin faaliyetlerinin yoğun olduğu ülkelerde Bakanlığımızca yerli ve yabancı bilim adamlarının katılımıyla seminer ve konferanslar düzenlenerek gerek bu ülkelerde yaşayan vatandaşlarımıza gerek bu ülkelerin kamuoylarına görüşlerimiz anlatılmaya çalışılmaktadır.

Karşılaştığımız propaganda malzemeleri ve değişen söylemler gerek Bakanlığımızca gerek ilgili diğer resmi ve gayri resmi kurumlarca yakından izlenmekte, değerlendirilmekte, strateji ve uygulamada gerekli ayarlamalar yapılmaktadır. Bu tür çalışmaların ülkemiz çapında daha iyi koordinasyonuna yönelik çalışmalar keza Bakanlığımızca başlatılmıştır.

Haziran 2005

**SÖZDE ERMENİ SOYKIRIM KONUSUNDA MUHTELİF ÜLKELER TARAFINDAN
KABUL EDİLEN KARAR VE AÇIKLAMALAR
(ÜLKE BAZINDA)**

ALMANYA

- Federal Almanya Parlamentosu 16 Haziran 2005 tarihinde Ermeni iddialarına ilişkin olarak Parlamentoda temsil edilen partilerin ortak sunucu olduğu bir tasarıyı kabul etmiştir.

“Federal Parlamento, Federal Hükümet’ten,

- Türkler ve Ermeniler arasında barışma ve tarihi suçun affedilmesi/özür dilenmesi (Verzeihen) suretiyle anlaşmaya varılmasının sağlanması için yardımcı olmasını,
- Türkiye Parlamentosu, Hükümeti ve toplumunun Ermeni halkına karşı tarihte ve günümüzde oynadıkları rolü kayıtsız şartsız ele almaları için çaba sarf etmesini,
- Türk ve Ermeni bilim adamlarının yanısıra uluslararası uzmanların da katılacağı bir tarihçiler komisyonu kurulmasını desteklemesini,
- Konu hakkında sadece Osmanlı İmparatorluğu belgelerinin değil, aynı zamanda Almanya’nın Türkiye’ye de iletmış olduğu Federal Dışişleri Bakanlığı arşiv belgelerinin de kamuoyuna açılması için çaba sarf etmesini,
- İstanbul’da yapılması planlanan fakat devlet baskısı nedeniyle ertelenen konferansın gerçekleştirilmesi için çaba sarf etmesini,
- Özellikle Ermenilerin kaderi konusunda olmak üzere Türkiye’de düşünce özgürlüğünün sağlanması için çaba sarf etmesini,
- Türkiye ile Ermenistan arasındaki ilişkilerin normalleşmesine yardımcı olmasını talep eder.”

ARJANTİN

- Arjantin Senatosu tarafından 5 Mayıs 1993 tarihinde, soykırımı insanlığa karşı suç ilan eden ve soykırım kurbanlarıyla dayanışma ve ayrıca Arjantin Hükümetini Yukarı Karabağ halkına yardıma çağırın bir karar kabul edilmiştir.

(..declares its complete solidarity with the Armenian community, which was the victim of the first genocide of the 20th century, in commemorating once again the anniversary of a crime against humanity that was to culminate with the death of 1,500,000 Armenians at the hands of the Turkish government between the years 1915 and 1917)

- Arjantin Senatosu’nun 22 Nisan 1998 tarihinde kabul ettiği Açıklama.

(Soykırımın her şeklini kınar ...

... Osmanlı İmparatorluğu makamlarınca uygulanan Ermeni jenosidinin 83. yıldönümünde Ermeni halkıyla olan dayanışmasını belirtir...)

- Arjantin Senatosu tarafından 20 Ağustos 2003 tarihinde kabul edilen Açıklama.

(Açıklama metninin ilk maddesinde, "Türk Devleti tarafından 1915 ve 1923 yılları arasında 1.5 milyon Ermeniye karşı işlenen soykırımın 88.yıldönümünün üzüntüsüyle anıldığı" ifade edilmekte, ikinci maddede "belli bir etnik gruba, belli bir dine, ırka veya millete işlenen her türlü soykırıma karşı çıktığı ve halen yargıdan bağışık durumda olan -insanlık suçu- olarak kınandığı", üçüncü maddede ise "insan haklarının evrenselliğinin barış ve halkların bir arada yaşamasının garantisi olduğu, insanlık suçlarının zaman aşımına tabi tutulmaması prensibine karşın cezasız kalmasının ihtilaflara barışçı çözüm bulunmasını engellediği" bildirilmektedir)

-Arjantin Senatosu tarafından 14 Nisan 2004 tarihinde kabul edilen Açıklama.

(Ulusal Senato, 24 Nisan 2004 katliamın yeni bir yıldönümü münasebetiyle , Türkiye Devleti tarafından Ermeni halkına karşı işlenen suçları şiddetle kınadığını beyan eder. Ayrıca, bu olaya maruz kalan sözkonusu halka hürmet ve dayanışma hislerini sunar)

-Arjantin Senatosu tarafından 20 Nisan 2005 tarihinde kabul edilen Açıklama.

Sözkonusu açıklamada, Türkiye tarafından 1915-1923 yılları arasında Ermeni halkına karşı gerçekleştirilen "soykırımın" mağdurlarının aileleri ile dayanışma içinde bulunduğu ve sözde soykırımın 90. yıl dönüm vesilesiyle Arjantin'deki Ermeni toplumunun Nisan ayında düzenleyeceği anma faaliyetlerinin desteklendiği belirtilmektedir.

BELÇİKA

-Belçika Senatosu'nun 26 Mart 1998 tarihli oturumunda kabul edilen "1915 yılında Türkiye'deki Ermenilere yapılan soykırım" başlıklı Karar.

(Türk hükümetini, son Osmanlı Hükümetinin 1915'de yaptığı soykırımı kabul etmeye davet eder.)

FRANSA

-Fransa Senatosunda 8 Kasım 2000 tarihinde "Acil Görüşme" yöntemi ile gündeme getirilen ve 40'a karşı 164 oyla kabul edilen yasa tasarısı. Sözkonusu tasarı, 18 Ocak 2001 tarihinde Millet Meclisi'nde yapılan oylamada oturuma katılan 50 kadar milletvekilinin oybirliğiyle kabul edilmiş ve 29 Ocak 2001 tarihinde Cumhurbaşkanı tarafından onaylanıp Resmi Gazetede yayınlanmıştır.

(Fransa 1915 yılında Ermenilere karşı soykırım uygulandığını alenen kabul eder)

HOLLANDA

-Hollanda Temsilciler Meclisi'nin 21 Aralık 2004 tarihinde yapılan oturumunda, çeşitli siyasi parti temsilcileri tarafından sunulan ve Hükümeti Türkiye ile yürütülecek kültürel ve siyasi diyalog çerçevesinde ülkemizin "Ermeni Soykırımını" tanınması konusunu sürekli gündeme getirmesini talep eden bir önerge kabul edilmiştir

İSVEÇ

-İsveç Parlamentosu Dışişleri Komisyonunca hazırlanan ve Parlamentonun 29 Mart 2000 tarihli oturumunda kabul edilen Türkiye ile ilgili bölümünde sözde Ermeni soykırımına da yer verilen İnsan Hakları Raporu.

İSVİÇRE

-İsviçre Federal Parlamentosu'nun Ulusal Meclis kanadı 16 Aralık 2003 tarihinde sözde Ermeni soykırımını tanıyan bir önergeyi (postulat) kabul etmiştir.

Sözkonusu kararda, Ulusal Meclis'in 1915 Ermeni soykırımını tanıdığı belirtilerek Federal Hükümetin keyfiyeti olağan diplomatik yollardan Türkiye'ye iletmesi istenmektedir.

İTALYA

-İtalya Parlamentosunda 17 Kasım 2000 tarihinde kabul edilen Karar. (AP'nin 15 Kasım 2000 tarihli kararına atıfta bulunmaktadır.)

KANADA

-Kanada Parlamentosu Avam Kamarasının 23 Nisan 1996 tarihli Kararı.

(... 24 Nisan 1915'de, 1,5 milyon insanın hayatına malolan Ermeni trajedisinin 81. yıldönümü vesilesiyle, ... her yılın 20-27 Nisan haftasını bir halkın diğer bir halka karşı uyguladığı insanlık dışı davranışı anma haftası olarak kabul eder)

-Kanada Parlamentosu'nun Senato kanadında 13 Haziran 2002 tarihinde "Ermeni Soykırımının Tanınması ve Anılması" başlıklı bir önerge kabul edilmiştir.

(That this House calls upon the Government of Canada:

- a) to recognize the genocide of the Armenians and condemn any attempt to deny or distort a historic truth as being anything less than genocide, a crime against humanity, and
- b) to designate April 24 th of every year hereafter throughout Canada as a day of remembrance of the 1.5 million Armenians who fell victim to the first genocide of the twentieth century)

-Kanada Federal Parlamentosu Avam Kamarasının 21 Nisan 2004 tarihinde kabul ettiği Karar.

(That this House acknowledge the Armenian genocide of 1915 and condemn this act as a crime against humanity)

KIBRIS RUM YÖNETİMİ

-29 Nisan 1982 tarihinde Kıbrıs Rum Yönetimi Parlamentosu tarafından kabul edilen Karar.

(...genocide of the Armenian people which was started in 1915 in an organized manner by the then Turkish regime...)

L Ü B N A N

- Lübnan Parlamentosu'nun 3 Nisan 1997 tarihli Kararı.

(24 Nisan, kolonyalist kuvvetin Ermeni halkına karşı uyguladığı jenositleri anma günü olup ...)

-Lübnan Parlamentosu tarafından 11 Mayıs 2000 tarihinde Ermeni milletvekillerince sunulan ve sözde Ermeni soykırımının tanınmasını ve kınanmasını talep eden bir tavsiye kararı kabul edilmiştir.

P O L O N Y A

-Polonya Meclisi'nde 19 Nisan 2005 günü Ermeni iddiaları konusunda bir karar kabul edilmiştir. Söz konusu kararda, "Türkiye'deki Ermenilere karşı Birinci Dünya Savaşı'nda yapılan "soykırımın" kurbanlarının Parlamento tarafından saygıyla anıldığı" belirtilmiş ve "kurbanların anılarını canlı tutmak ve bu suçu kınamanın manevi bir borç olduğu" ifadesine yer verilmiştir.

R U S Y A F E D E R A S Y O N U

-RF Federal Konseyi Devlet Duması'nın 14 Nisan 1995'de kabul ettiği Bildiri.

(. . 1915-1922 yıllarında Ermenilerin yok edilmesini organize edenleri kınamakta, Ermeni halkına üzüntüsünü bildirmekte ve 24 Nisan tarihini Soykırım Kurbanlarını Anma Günü olarak değerlendirmektedir.)

- RF Federal Konseyi Devlet Duması tarafından 22 Nisan 2005 tarihinde sözde Ermeni soykırımı konusunda bir açıklama kabul edilmiştir.

(Rusya Federasyonu Federal Meclisi Devlet Duması, 20. yüzyılın en feci ve gaddar olaylarından biri olan Ermeni soykırımının başlangıcının 90. yıldönümüyle ilgili olarak kardeş Ermeni halkına derin üzüntülerini ifade eder. Devlet Duması milletvekilleri, Ermeni halkının soykırımını bütünüyle kınayarak, Ermeni soykırımının başlangıcının tüm dünya tarafından anılması gerektiğini düşünmektedirler.)

S L O V A K Y A

-Slovakya Ulusal Meclisi, 30 Kasım 2004 tarihinde "Slovakya Ulusal Meclisi, 1915 yılında Osmanlılar tarafından girişilen Ermeni soykırımını tanıır ve bunun insanlığa karşı işlenmiş bir suç olduğunu kabul eder" şeklinde bir bildiri kabul etmiştir.

U R U G U A Y

-20 Nisan 1965 tarihinde Uruguay Parlamentosunda kabul edilen 24 Nisan 1965 gününü "Ermeni Şehitlerini anma günü" ilan eden yasa.

(.Declares the following 24th of April "Day of Remembrance for the Armenian Martyrs", in honor of the members of that nationality slain in 1915.)

- Uruguay Senatosu'nda 18 Mart 2000 tarihinde onaylanan ve "24 Nisan'ı 1915'de katledilenlerin anısına Ermeni şehitleri anma günü" olarak ilan yasa tasarısı 1 Kasım 2000'de Temsilciler Meclisi'nde görüşülmeye başlanmıştır. Söz konusu tasarının görüşmeleri 10 Mart 2004 tarihinde tamamlanmış ve 3187 sayı ile Temsilciler Meclisi Genel Kurulu tarafından kabul edilmiştir.

-Urugay Temsilciler Meclisi tarafından 3 Mayıs 2005 tarihinde Ermeni iddiaları konusunda bir bildiri kabul edilmiştir. Söz konusu bildiride, sözde ermeni soykırımının yıldönümü olan 24 Nisan'ın BM tarafından "her türlü soykırımın ifşa edilmesi ve reddedilmesi günü" olarak ilan edilmesi ve bu amaçla Uruguay Dışişleri Bakanlığı'nın BM nezdinde girişimde bulunması talep edilmektedir.

YUNANİSTAN

-Yunanistan Parlamantosunun 25 Nisan 1996 tarihinde kabul ettiği Kanun.

(24 Nisan tarihini Ermeni soykırımını anma günü olarak ilan eder.)